ЗООНОЗЫН ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ
1931

ЭРГЭН МЭДЭЭЛЭЛ 2026-III

/Дотоод албан хэрэгцээнд/

70282853

nczd@nczd.gov.mn

www.nczd.gov.mn

АГУУЛГА

НЭГ. МОНГОЛ УЛСАД БҮРТГЭГДСЭН ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ СЭЖИГТЭЙ ТОХИОЛДЛУУД....2
ХОЁР. ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ БАТЛАГДСАН ТОХИОЛДЛУУД....5
Тарваган тахлын өвчлөл, нас баралт....8
Боомын өвчлөл, нас баралт....9
Хачигт риккетсиозын өвчлөл, нас баралт....10
Хачигт боррелиозын өвчлөл, нас баралт....11
Хачигт энцефалитын өвчлөл, нас баралт....12
Галзуу өвчний өвчлөл, нас баралт....13
Бэтэг өвчний өвчлөл, нас баралт....14
Хүний бруцеллёзын өвчний өвчлөл, нас баралт....15
Хумхаа өвчний өвчлөл, нас баралт....16
ГУРАВ. АМЬТНЫ ДУУДЛАГА....17

ЗУРГИЙН ТАЙЛБАР

Зураг 1. Нийт сэжигтэй тохиолдлын тоо

Зураг 2. Сүүлийн 10 жилийн өвчлөл, нас баралтын тоон үзүүлэлт

Зураг 2.1 Зоонозын халдварт өвчний батлагдсан тохиолдлын 5 жилийн харьцуулсан үзүүлэлт

Зураг 3.1 Сүүлийн 5 жилийн амьтны дуудлага

ХҮСНЭГТИЙН ТАЙЛБАР

Хүснэгт 1.1 Бүртгэгдсэн нийт сэжигтэй тохиолдол өвчин, улиралаар

Хүснэгт 1.2 Сэжигтэй тохиолдлыг аймаг, өвчнөөр

Хүснэгт 2.1 Батлагдсан өвчлөл, сараар

Хүснэгт 2.2 Батлагдсан өвчлөлийн тоо аймгаар

Хүснэгт 2.3 Зоонозын халдварт өвчний батлагдсан тохиолдлын 5 жилийн харьцуулсан үзүүлэлт өвчнөөр

НЭГ. МОНГОЛ УЛСАД БҮРТГЭГДСЭН ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ СЭЖИГТЭЙ ТОХИОЛДЛУУД

2026 оны эхний 9 сар буюу 3 дугаар улирлын өссөн дүнгээр Монгол улсын хэмжээнд зоонозын халдварт өвчний 1226 сэжигтэй тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нийт бүртгэгдсэн сэжигтэй тохиолдлын 58,2%-ыг галзуугийн эрсдэлд өртсөн тохиолдол, 32,9%-ийг хачигт риккетсиоз тус тус эзэлж байна.

Зураг 1. Нийт сэжигтэй тохиолдлын тоо

2026 оны 3 дугаар улирлын байдлаар хачигт риккетсиоз болон галзуугийн эрсдэлт өртсөн тохиолдол хамгийн өндөр байгаа бөгөөд өвчний улиралчлалын дагуу 2-3 улиралд хамгийн өндөр үзүүлэлттэй буюу нийт өвчлөлийн 77.1%-ийг энэ 2 өвчин эзэлж байна.

Хүснэгт 1.1 Бүртгэгдсэн нийт сэжигтэй тохиолдол өвчин, улиралаар

Өвчин/улирал	1 улирал	2 улирал	3 улирал
Тарваган тахал	-	2	14
Боом	-	3	7
Галзуу	**162**	**251**	**279**
Хачигт риккетсиоз	5	**383**	**33**
Хачигт боррелиоз	1	13	**2**
Хачигт энцефалит	-	43	13
Хумхаа	-	-	1
Бэтэг	**1**	6	2
Бруцеллёз	**1**	4	-
НИЙТ	**1226**		

Сэжигтэй тохиолдлын тоог аймгаар харьцуулбал Улаанбаатар хотод 10,2%, орон нутагт 89,2% нь бүртгэгдсэнээс Архангай аймагт 13,2%, Баян-Өлгий аймагт 9% нь буюу хамгийн их бүртгэгдсэн бол Говьсүмбэр аймаг 0,3% буюу 4 тохиолдол бүртгэж мэдээлсэн байна.

Хүснэгт 1.2 Сэжигтэй тохиолдлыг аймаг, өвчнөөр

Аймаг	Тарваган тахал	Боом	Галзуу	Хачигт риккетсиоз	Хачигт энцефалит	Хачигт боррелиоз	Бэтэг	Брүцеллёз	Хумхаа	Нийт	Эзлэх хувь
Архангай			114	44	2	2				162	13.2%
Баян-Өлгий			90	18			2			110	9.0%
Баянхонгор	2	4	2	30	1		2			41	3.3%
Булган		1		5	1					7	0.6%
Говь-Алтай			77	36	1					114	9.3%
Говьсүмбэр				4						4	0.3%
Дархан-Уул				4	6	1				11	0.9%
Дорноговь			49	2		3				54	4.4%
Дорнод			1	9	1	1				12	1.0%
Дундговь			35	16				3		54	4.4%
Завхан	1		6	21						28	2.3%
Орхон				24	28					52	4.2%
Өвөрхангай			16	44						60	4.9%
Өмнөговь			98	12		1				111	9.1%
Сүхбаатар	1		2	5						8	0.7%
Сэлэнгэ		1	1	6	5	5		1		19	1.5%
Төв	3			1	1					5	0.4%
Увс		3	65	2	2					72	5.9%
Ховд	2		19	19						40	3.3%
Хөвсгөл	2	1	24	18	2					47	3.8%
Хэнтий			86	4						90	7.3%
Улаанбаатар	5		6	98	6	3	5	1	1	125	10.2%
Улсын дүн	16	10	691	422	56	16	9	5	1	1226	100%

Зураг 2. Сүүлийн 10 жилийн өвчлөл, нас баралтын тоон үзүүлэлт

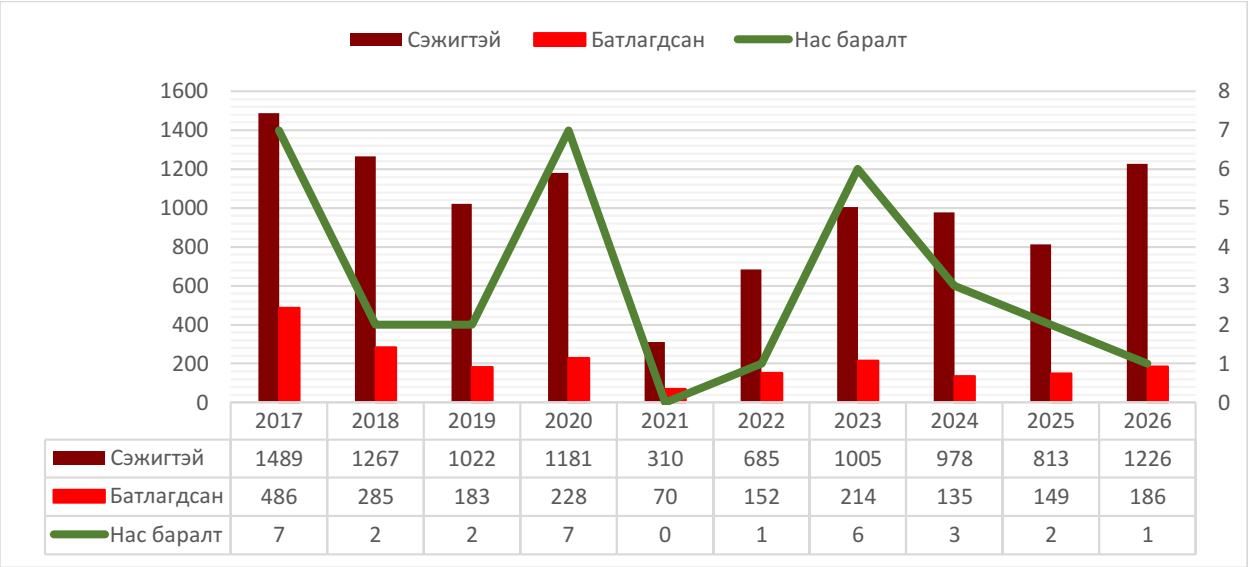

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Сэжигтэй	1489	1267	1022	1181	310	685	1005	978	813	1226
Батлагдсан	486	285	183	228	70	152	214	135	149	186
Нас баралт	7	2	2	7	0	1	6	3	2	1

ХОЁР. ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ БАТЛАГДСАН ТОХИОЛДЛУУД

2026 оны 3 дугаар улирлын байдлаар лабораторийн шинжилгээгээр батлагдсан зоонозын шалтгаант халдварт өвчний 186 тохиолдол байна. Эдгээр өвчлөлийг дараах хүснэгтээр, сараар нь ялган харуулбал 4 дүгээр сард 44, 5 дугаар сард 71 тохиолдол буюу хамгийн өндөр өвчлөл тус тус батлагдсан байна.

Хүснэгт 2.1 Батлагдсан өвчлөл, сараар

Сар	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар
Тарваган тахал	0	0	0	0	0	0	**1**	**1**	0
Боом	0	0	0	0	0	**1**	**1**	**1**	**1**
Галзуу	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хачигт риккетсиоз	0	0	**1**	**37**	**70**	**20**	**8**	**9**	**13**
Хачигт боррелиоз	0	0	0	**1**	0	**3**	0	0	**1**
Хачигт энцефалит	0	0	0	0	0	**3**	0	0	**1**
Хумхаа	0	0	0	0	0	0	0	**1**	0
Бэтэг	0	0	0	**3**	**1**	0	0	0	**2**
Бруцеллёз	0	0	0	**3**	0	0	**1**	0	**2**
Нийт	0	0	**1**	**44**	**71**	**27**	**11**	**12**	**20**
Нас баралт	0	0	0	0	0	0	0	1	0

2026 оны эхний 9 сарын байдлаар Зоонозын шалтгаант халдварт өвчлөлийн 186 тохиолдол лабораторийн шижилгээгээр батлагдсанаас Улаанбаатар хотод 105 (56.45%), Архангай аймагт 27(14.52%), Өвөрхангай аймагт 11 (5,9%)-н өвчлөл буюу хамгийн их тохиолдлууд тус тус батлагдсан байна.

Хүснэгт 2.2 Батлагдсан өвчлөлийн тоо аймгаар

№	Аймаг	Хачигт халдвар										
		Тарваган тахал	Боом	Галзуу	Риккетсиоз	Боррелиоз	Энцефалит	Хумхаа	Бэтэг	Бруцеллёз	Нийт	Нас баралт
1	Архангай	0	0	0	27	0	0	0	0	0	27	0
2	Баян-Өлгий	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Баянхонгор	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0
4	Булган	0	1	0	1	0	1	0	0	0	3	0
5	Говь-Алтай	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10	0
6	Говь-Сүмбэр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Дархан-Уул	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Дорноговь	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
9	Дорнод	0	0	0	5	0	0	0	0	0	5	0
10	Дундговь	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0
11	Завхан	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0
12	Орхон	0	0	0	4	0	1	0	0	0	5	1
13	Өвөрхангай	0	0	0	11	0	0	0	0	0	11	0
14	Өмнөговь	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Сүхбаатар	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
16	Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Төв	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Увс	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3	0
19	Ховд	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
20	Хөвсгөл	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0
21	Хэнтий	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0
22	Улаанбаатар	0	0	0	89	4	2	1	6	3	105	0
Улсын дүн		**2**	**4**	**0**	**158**	**5**	**4**	**1**	**6**	**6**	**186**	**1**

Зураг 2.1 Зоонозын халдварт өвчний батлагдсан тохиолдлын 5 жилийн харьцуулсан үзүүлэлт

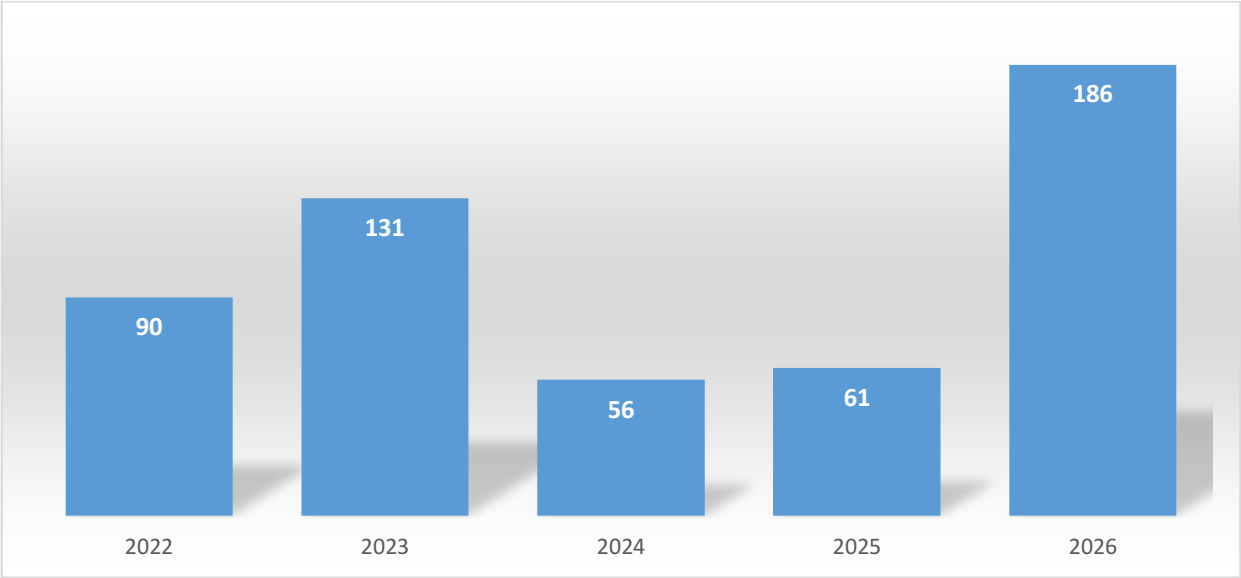

Хүснэгт 2.3 Зоонозын халдварт өвчний батлагдсан тохиолдлын 5 жилийн харьцуулсан үзүүлэлт өвчнөөр

	2022	2023	2024	2025	2026
Тарваган тахал	0	0	0	0	2
Боом	1	0	1	0	4
Хачигт энцефалит	1	13	8	3	4
Хачигт боррелиоз	5	1	0	1	5
Хачигт риккетсиоз	82	103	44	53	158
Галзуу	1	-	-	-	-
Хумхаа	-	14	1	1	1
Бруцеллёз	0	0	0	0	6
Бэтэг			2	3	6
Нийт	**90**	**131**	**56**	**61**	**186**

Тарваган тахлын өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Тарваган тахал өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	2	0
Хөвсгөл	1	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	1	0	0
Улаанбаатар	0	0	0
Улсын дүн	**1**	**2**	**0**

Боомын өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Боом өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	1	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	1	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	2	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	1	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	0	4	0
Улаанбаатар	0	0	0
Улсын дүн	**0**	**4**	**0**

Хачигт риккетсиозын өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Хачигт риккетсиоз өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	14	27	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	3	3	0
Булган	3	1	0
Говь-Алтай	7	10	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	2	5	0
Дундговь	2	0	0
Завхан	2	3	0
Орхон	0	4	0
Өвөрхангай	6	11	0
Өмнөговь	1	0	0
Сүхбаатар	0	1	0
Сэлэнгэ	2	0	0
Төв	0	0	0
Увс	2	1	0
Ховд	5	0	0
Хөвсгөл	4	1	0
Хэнтий	2	2	0
Аймгийн дүн	55	69	0
Улаанбаатар	18	89	0
Улсын дүн	**73**	**158**	**0**

Хачигт боррелиозын өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Хачигт боррелиоз өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	1	0	0
Дорноговь	0	1	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	1	1	0
Улаанбаатар	0	4	0
Улсын дүн	**1**	**5**	**0**

Хачигт энцефалитын өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Хачигт энцефалит өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	1	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	1	**1**	**1**
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	2	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	3	2	1
Улаанбаатар	3	2	0
Улсын дүн	**3**	**4**	**1**

Галзуу өвчний өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Галзуу өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	0	0	0
Улаанбаатар	0	0	0
Улсын дүн	**0**	**0**	**0**

Бэтэг өвчний өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Бэтэг өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	1	0	0
Баянхонгор	2	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	3	0	0
Улаанбаатар	2	6	0
Улсын дүн	**5**	**6**	**0**

Хүний бруцеллёзын өвчний өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Бруцеллёз өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	2	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	1	0	0
Дархан-Уул	2	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	24	0	0
Дундговь	0	3	0
Завхан	7	0	0
Орхон	2	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	2	0	0
Увс	3	0	0
Ховд	5	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	2	0	0
Аймгийн дүн	50	3	0
Улаанбаатар	5	3	0
Улсын дүн	**55**	**6**	**0**

Хумхаа өвчний өвчлөл, нас баралт

/2025 оны жилийн эцсийн тоотой харьцуулсан байдал/

Аймаг	Хумхаа өвчлөл /бодит тоо/		Нас баралт
	2025	2026	
Архангай	0	0	0
Баян-Өлгий	0	0	0
Баянхонгор	0	0	0
Булган	0	0	0
Говь-Алтай	0	0	0
Говьсүмбэр	0	0	0
Дархан-Уул	0	0	0
Дорноговь	0	0	0
Дорнод	0	0	0
Дундговь	0	0	0
Завхан	0	0	0
Орхон	0	0	0
Өвөрхангай	0	0	0
Өмнөговь	0	0	0
Сүхбаатар	0	0	0
Сэлэнгэ	0	0	0
Төв	0	0	0
Увс	0	0	0
Ховд	0	0	0
Хөвсгөл	0	0	0
Хэнтий	0	0	0
Аймгийн дүн	0	0	0
Улаанбаатар	6	1	0
Улсын дүн	**6**	**1**	**0**

ГУРАВ. АМЬТНЫ ДУУДЛАГА

Сүүлийн 5 жилд ирсэн амьтны дуудлагын дунджийг бүртгэгдсэн дуудлагатай харьцуулсан. 5 жилийн дундаж үзүүлэлт 137 байгаа бол энэ оны 3 дугаар улирлын байдлаар нийт 242 удаагийн дуудлагад үйлчилж 540 гаруй мэрэгч амьтан хүлээн авч сорьцыг шинжилгээнд хамруулсан. Нэг тарвага амьдаар нь хүлээн авч буцаан байгальд нь тавьсан байна. Дуудлагаар тарвага, тарваганы чанасан мах болон түүхий эд эрхтэн, ондатор, нохойн зэм зэргийг хүлээн авч устгалд оруулсан байна.

Зураг 3.1 Сүүлийн 5 жилийн амьтны дуудлага

